

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: **СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ**
(на матеріалах ПАТ АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК»)

**CURRENT ISSUES AND DEVELOPMENT PROSPECTS OF THE
BANKING SYSTEM OF UKRAINE**
(on the materials of PJSC JSCB «INDUSTRIALBANK»)

Виконала: здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти групи 4ФДПМ
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»
освітньо-професійної програми «Державна податкова
та митна справа»

Михайленко К. Ю.

(прізвище та ініціали)

Керівник: Посаднєва О.М.

(прізвище та ініціали)

Хмельницький – 2024 року

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітньо-професійна програма «Державна податкова та митна справа»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри, д.е.н., професор

_____ Лариса СІДЕЛЬНИКОВА

«18» 01 2024 року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА

_____ Михайленко Крістині Юріївні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Сучасні проблеми та перспективи розвитку банківської системи України (на матеріалах ПАТ АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК»)

керівник роботи _____ Посаднєва Оксана Михайлівна, к.е.н., доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «17» січня 2024 року № 61-с

2. Строк подання роботи здобувачем 19 червня 2024 року

3. Вихідні дані до роботи Законодавчі та нормативні документи, підручники, навчальні посібники, періодичні видання, звітність ПАТ АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК»

4. Зміст кваліфікаційної роботи бакалавра (перелік питань, які потрібно розробити) Теоретико-економічні та організаційні засади функціонування банківської системи України. Оцінка ефективності та стабільності банківської системи України.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) Робота містить 10 рисунків та 21 таблицю

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Ім'я, прізвище та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Консультант з написання I-II розділів	Оксана ПОСАДНЄВА, доцент	18.01.2024	22.05.2024
Консультант з використання ПЕОМ	Таміла ЧИЖОВА, доцент	18.01.2024	16.05.2024
Консультант з нормоконтролю	Олена НОВОСЬОЛОВА, доцент	18.01.2024	06.06.2024

7. Дата видачі завдання 18.01.2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел з теми	18.01.24-30.01.24	виконано
2.	Складання і затвердження плану роботи	31.01.24-09.02.24	виконано
3.	Написання 1 розділу	12.02.24-29.03.24	виконано
4.	Написання 2 розділу	01.04.24-15.05.24	виконано
5.	Формулювання висновків за темою дослідження	16.05.24-22.05.24	виконано
6.	Оформлення роботи	23.05.24-06.06.24	виконано
7.	Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання	07.06.24	виконано
8.	Подання роботи для перевірки у КСПНП	14.06.24	виконано
9.	Захист роботи в ЕК	19.06.24	виконано

Здобувач _____
(підпис)

Крістіна МИХАЙЛЕНКО
(ім'я та прізвище)

Керівник роботи _____
(підпис)

Оксана ПОСАДНЄВА
(ім'я та прізвище)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	6
1.1. Банківська система України: економічна сутність та роль у фінансово-економічному розвитку держави.....	6
1.2. Структура банківської системи та її основні функції.....	15
1.3. Методологічні основи оцінки ефективності та стабільності банківської системи.....	23
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ТА СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	33
2.1. Моніторинг основних показників діяльності вітчизняних банків.....	33
2.2. Аналіз стану фінансової безпеки банківської системи України.....	43
2.3. Оцінка фінансової стійкості банківського сектору та перспективи його розвитку.....	57
ВИСНОВКИ	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	73
ДОДАТКИ	77

АНОТАЦІЯ

Михайленко К. Ю. Сучасні проблеми та перспективи розвитку банківської системи України (на матеріалах ПАТ АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК»). – На правах рукопису.

Кваліфікаційна робота бакалавра за спеціальністю 072 – фінанси, банківська справа та страхування. – Херсонський національний технічний університет, Хмельницький, 2024.

Кваліфікаційну роботу бакалавра присвячено дослідженню проблем та оцінці перспектив розвитку банківської системи України. У роботі розглянуто економічну сутність банківської системи, описано структуру банківської системи та її основні функції, розкрито методику оцінки ефективності та стабільності банківської системи. Під час дослідження проаналізовано стан фінансової безпеки банківської системи України, зроблено оцінку фінансової стійкості банківського сектору. Запропоновано напрями забезпечення подальшої стабільної роботи банків.

Ключові слова: банківська система, рентабельність, стабільність, пруденційні нормативи, фінансова безпека банківської діяльності.

ANNOTATION

Mykhailenko K. Yu. Current issues and development prospects of the banking system of Ukraine (on the materials of PJSC JSCB «INDUSTRIALBANK»). - On the rights of the manuscript.

Bachelor's qualifying thesis in specialty 072 – finance, banking and insurance. – Kherson National Technical University, Khmelnytsky, 2024.

The bachelor's qualification thesis is devoted to the study of problems and assessment of prospects for the development of the banking system of Ukraine. The paper examines the economic essence of the banking system, describes the structure of the banking system and its main functions, and discloses the methodology for assessing the efficiency and stability of the banking system. During the research, the state of financial security of the banking system of Ukraine was analyzed, and the financial stability of the banking sector was assessed. Directions for ensuring the further stable operation of banks are proposed.

Key words: banking system, profitability, stability, prudential standards, financial security of banking activity.

ВСТУП

Актуальність теми. Одними з основних інститутів ринкової економіки, які забезпечують рух грошових коштів та підтримують фінансові зв'язки між суб'єктами господарювання, є банки. Саме банки забезпечують організацію платежів, виконуючи одночасно і економічні і соціальні функції. Окрім того, ресурсний потенціал банків дозволяє здійснювати кредитування як поточних потреб економічних суб'єктів, так і фінансування інвестиційних та інноваційних проектів. Банківській системі належить ключова роль у фінансово-кредитному обслуговуванні економіки та забезпеченні економічного відновлення постраждалих від війни територій.

Являючись найважливішою складовою фінансово-кредитної сфери держави банківська система є частиною забезпечення фінансової безпеки країни. По суті саме стан банківського сектора визначає рівень фінансово-кредитної безпеки, а тому певною мірою і рівень фінансової безпеки держави.

З початком бойових дій банківська система України пережила великі потрясіння, але змогла адаптуватись до нових стресових умов функціонування. Установи банків продовжують здійснювати свою діяльність, намагаючись виконувати всі зобов'язання та дотримуватися економічних нормативів Національного банку України. Однак, банківська система змінилась, оскільки специфічні обставини призвели до трансформацій у банківській інфраструктурі, вплинувши на безпеку банківського ринку. Тому оцінка ефективності функціонування банківської системи та визначення основних ризиків для її подальшої діяльності є актуальною темою дослідження в умовах воєнного стану.

Теоретичне і практичне значення теми. Тема дослідження має важливе як теоретичне, так і практичне значення. В умовах трансформації вимог щодо діяльності банківських установ у період воєнного часу, нестабільної економічної ситуації у країні, погіршення фінансового стану громадян та зростання бідності стабільність ресурсної бази банків та їх прибуткова діяльність є під загрозою. До

найбільш складних і малорозроблених проблем з даної теми слід віднести:

- дослідження впливу деструктивних подій на результати банківської діяльності;
- оцінка впливу різних факторів на банківську безпеку України;
- перспективи розвитку вітчизняних банків в умовах воєнного стану.

Ці питання стосовно діяльності суб'єкта дослідження розглядаються в роботі.

Мета і задачі роботи. Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є виявлення сучасних проблем у банківській діяльності та окреслення перспектив розвитку банківської системи на основі використання відповідних методів дослідження з урахуванням емпіричного досвіду управління банківською справою.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність вирішення таких завдань:

1. Розкрити економічну сутність та роль банківської системи у фінансово-економічному розвитку України.
2. Дослідити структуру банківської системи та її основні функції.
3. Розглянути методологічні основи оцінки ефективності та стабільності банківської системи.
4. Здійснити моніторинг основних показників діяльності вітчизняних банків.
5. Зробити аналіз стану фінансової безпеки банківської системи України.
6. Оцінити фінансову стійкості банківського сектору та розглянути перспективи його розвитку.

Методи дослідження. До основних методів аналізу, що застосовуються в роботі, відносяться вертикальний та горизонтальний аналіз діяльності вітчизняних банків. Під час оцінки ефективності банківської діяльності були використані графічний та індексний методи, метод групування, а також коефіцієнтний аналіз при визначенні рівня стабільності банківської системи.

Особлива увага приділяється методам прогнозування пруденційних нормативів банківської системи.

Структура роботи. Виходячи з мети і задач дослідження, структура роботи включає два розділи. Перший розділ присвячено визначенню теоретико-економічних та організаційних засад функціонування банківської системи України. Досліджено економічну сутність поняття «банківська система», визначена структура банківської системи України, висвітлено основні функції, які виконують банки. Особлива увага приділена вивченню методів оцінки ефективності та стабільності банківської системи. У другому розділі проведено оцінку ефективності та стабільності банківської системи за останні п'ять років. Досліджено вплив макроекономічних шоків на результати діяльності банків, розраховано та проаналізовано коефіцієнти рентабельності і операційної ефективності, досліджуються проблемні питання, пов'язані з забезпеченням банківської безпеки, надано прогностичні показники діяльності банків на найближчі три роки, наведені пропозиції щодо покращення ефективності банківської системи.

Характеристика суб'єкту дослідження. ПАТ АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК» – це універсальний банк з приватним капіталом, який надає широкий перелік послуг підприємствам, підприємцям та населенню. За класифікацією Національного банку України ПАТ АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК» входить до третьої групи банків України. ПАТ АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК» є учасником багатьох асоціацій, інституцій і об'єднань. Банк надає широкий спектр банківських послуг, постійно оновлює банківські продукти, здійснює ефективну політику з залучення коштів. Банк дотримується нормативів банківської діяльності та здійснює заходи для мінімізації банківських ризиків.

Огляд джерел, що використані в роботі. В роботі використані законодавчі та нормативні документи України, наукові розробки та навчальні посібники, періодична література, Інтернет-ресурси, а також матеріали, що відображають фінансовий стан суб'єкту дослідження. В процесі дослідження особлива увага приділялася науковим дослідженням таких авторів: Крупка М. І., Ситник Н. С., Савлук М. І., Дзюблюк О. В., Заячківська О. В., Сиротюк О. Ю., Болгар Т. М., Кузнецова С. А., Пестровська З. С. тощо.